

Vecka 17
i Nynäshamns
kommun 2022

HÅLL SVERIGE RENT®

Nationella skräpplockardagarna som
Håll Sverige Rent arrangerar varje år

Postadress Nynäshamns kommun Naturskolan 149 81 Nynäshamn	Besöksadress Sjöudden Slutet på Storeksvägen Ösmo	Tel/Mobil Robert 08 520 73708, Ylva 08 520 73709	E-post robert.lattman-masch@nynashamn.se ylva.skilberg@nynashamn.se
Hemsida www.nynashamnsnaturskola.se			

Håll Sverige Rent startade kampanjen "Håll naturen ren" på 60-talet. Då som nu är det kampen mot nedskräpningen som står i fokus. Tanken är att om vi i tidig ålder bryr oss om vår närmiljö så kommer vi i framtiden också bry oss om vår miljö i ett större perspektiv.

Skräpplockardagarna v 17

Håll Sverige Rent driver arbetet med de nationella skräpplockardagarna varje vår. Förra året deltog drygt 800 000 skräpplockare i hela Sverige. I Nynäshamn organiseras skräpplockardagarna under v 17. Denna vecka är ett samarbete mellan Nynäshamns Naturskola, Stadsmiljöavdelningen och VA och renhållning.

Pedagogisk aktivitet för skolor och förskolor

Tanken är att både skolor och förskolor ska delta under v 17 eftersom detta ***i första hand är en pedagogisk aktivitet, inte en städdag***. Elever och barn ska lära sig om skräp och att inte skräpa ner. Se kopplingar till Lpfö 18 och Lgr 11 längst bak.

Syfte

Kampanjen är tänkt att få följande positiva effekter:

- Ökad trivsel och ökad trygghet.
- Ökad medvetenhet hos invånarna och minskad benägenhet att kasta skräp på allmänna platser och i naturen.
- Ökat kurage hos barn och elever att våga säga till varandra vid nedskräpning.
- Återföra skräpet till återvinningssystemet genom källsortering.
- Minska risken för skador hos barn och djur (av t.ex. glasskärvor).
- Ökat ansvarstagande för den gemensamma utemiljön i kommunen.
- Ökad insikt om den pedagogiska kopplingen mellan synligt skräp och utsläpp av osynliga växthusgaser (nedskräpning av atmosfären).

Gör så här

1. Utse en kontaktperson och en reservkontaktperson. **Anmäl er skola eller förskola [här](#) senast 18 mars** om ni vill att:
 - a. Stadsmiljöavdelningen kommer och hämtar ert plockade skräp,
 - b. om ni vill ha plastsäckar (tre olika färger),
 - c. om ni vill ha plasthandskar,
 - d. om ni vill låna vågar och plockkäppar.
 2. **Anmäl er skola eller förskola till Håll Sverige Rent** på <https://skola-kommun.hsr.se/skrapplockardagarna> om ni vill ha gratis plastpåsar (av återvunnet material och med HSR logo). Detta rekommenderas eftersom ni då också kommer med i statistiken. Anmäl **senast 18 mars** så att de hinner leverera (anmälan öppnar 1 mars).
 3. Under v 16 kommer Stadsmiljöavdelningen leverera plasthandskar, plastsäckar, plockkäppar och vågar till alla kontaktpersoner. Ange vid anmälan hur många handskar och plockkäppar som ni önskar (det finns ca 400 st käppar för utlåning).
 4. Under v 17 pågår skräpplockningen **måndag, tisdag och onsdag** ute på allmänna platser. Elever och barn samlar i soppåsarna från HSR och de påsarna sorteras sedan och läggs i de stora säckarna.
Skräpet sorteras i tre säckar:
 - brännbart i **svart** sopsäck (plast, tyg, papper, kartong, förpackningar, trä, fimpar, påsar)
 - metall och restavfall i **blå** sopsäck (plåt, buckliga aluminiumburkar, järnskrot, porslin, skor, läder)
 - glas i **genomskinlig** sopsäck (glasflaskor, glasburkar, glasskärvor)
- Soporna vägs** (för statistik) med den lånade vågen innan de **ställs på utlovad plats för hämtning under torsdag eller fredag v 17**. Obs! Andra sopor som inte har med skräpplockardagarna att göra ska inte ställas här.
5. **Fimp-utmaning 1** Se nästa sida. Under v 17 kan elever delta i en **fimp-utmaning**. Den skola som plockat flest fimpar kommer att uppmärksammas medialt. Totalt antal fimpar kommer att divideras med antalet deltagare för att få antalet fimpar per deltagande elev för ett rättvist deltagande.
 6. **Fimp-utmaning 2 och 3**. Se nästa sida.
 7. Alla lånade **plockkäppar** hämtas v 18.
 8. Kontaktpersonen eller annan person kan skicka bilder till kommunikätören Henrik Schmidt henrik.schmidt@nynashamn.se under vecka 17 så kan det läggas ut på kommunens sociala medier. Och sprid i era egna kanaler.
 9. **Vågar** tillsammans med **information om sopornas vikt** (brännbart, metall och restavfall samt glas) **skickas med internpost till Naturskolan under v 18**.

Välkomna att delta!

Naturskolan, Robert Lättman-Masch tel 08 520 737 08
Stadsmiljöavdelningen, Mikael Jarvin tel 08 520 739 04
VA och renhållning, Marie Sannerud tel 08 520 688 37

Fimp-utmaningarna 2022

Fimp-utmaning 1 för åk F-9

Under v 17 kan elever delta i en **fimp-utmaning**. Den skola som plockat flest fimpar kommer att belönas och uppmärksammas medialt. Totalt antal fimpar kommer att divideras med antalet deltagare för att få antalet fimpar per deltagande elev.

Skicka ert resultat inklusive fotografi på mail till robert.lattman-masch@nynashamn.se **senast 2 maj 2022**.

Fimp-utmaning 2 för åk 4-9

Elever i åk 4-9 får lämna in förslag och idéer på:

- **Hur plocka upp fimpar på bästa sätt?** (här kan det tänkas komma tekniska eller organisatoriska lösningar utifrån problemet att fimparna redan ligger på marken, men vad menas med "bästa" sättet egentligen, vad kännetecknar ett "bra" sätt att plocka upp fimpar?)
- **Hur förhindra att fimpar slängs på marken?** (här kan det komma andra tekniska lösningar, men också andra lösningar som har med information att göra, politiska lösningar, nudging osv)

Skriv ner era förslag och skicka på mail till robert.lattman-masch@nynashamn.se **senast 2 maj 2022**.

Belöning för bästa idéer är ett s.k. hackathon* i miniformat på Naturskolan i maj 09.00-14.00 där eleverna får komma och utveckla sina idéer under en dag. Lunch och fika ingår.

*Ett hackathon är ett evenemang där problemlösning står i fokus. Deltagarna arbetar tillsammans i grupper för att hitta lösningar på specifika problem på en begränsad tid, ofta 24 eller 48 timmar. Det är oftast en tävling, där en jury utser det vinnande bidraget.

Fimp-utmaning 3 för förskola

För barn i förskolan är inte fimplockning en aktivitet att rekommendera. Låt barnen istället komma på något bra att säga, **en slagkraftig mening**, till alla vuxna så att de slutar att slänga fimpar på marken. Bästa förslag på vad barnen vill säga till de vuxna kommer att **belönas**.

Skriv ner det barnen vill säga och skicka på mail till robert.lattman-masch@nynashamn.se **senast 2 maj 2022**.

Fimpar

Det slängs runt 1 miljard fimpar på gator och torg i Sverige varje år. I den nationella skräpmätning som gjordes 2020 stod fimparna för 62% av allt skräp. Snus kommer på andra plats med 14%. Totalt står alltså nästan 80% av alla skräpföremål från cigaretter och snus.

Fimparna ligger och skräpar överallt på gator och torg, och slinker lätt ner i dagvattenbrunnar och vidare ut i havet.

Text från HSR:s hemsida <https://hsr.se/artiklar/fimpen-varsta-skrapet>

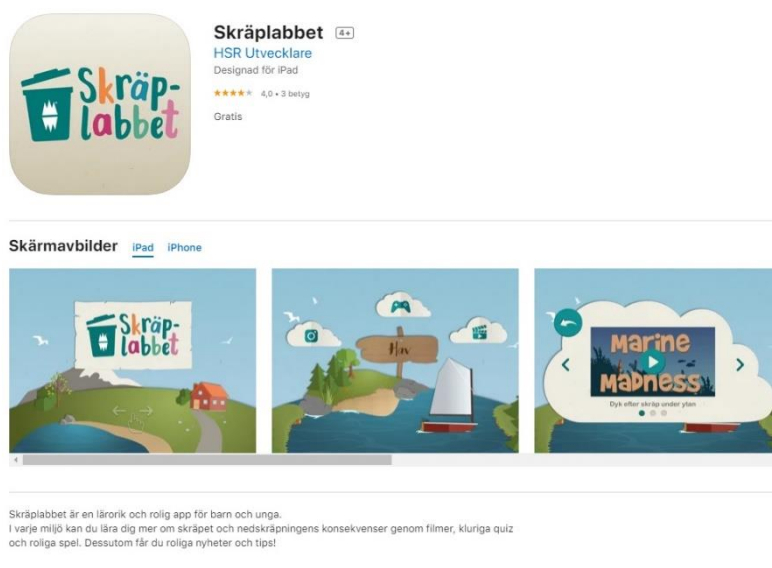
Länkar till pedagogiskt material hos Håll Sverige Rent

[Material för förskola och skola](#)

Skräplabbet [Skräplabbet \(skraplabbet.se\)](http://skraplabbet.se)

Skräplabbet är ett roligt kunskapslabb om nedskräpning. Här får ni lära er allt om skräpets konsekvenser för naturen och havet, men också om hur skräpet kan förvandlas till något bra. Ni får även tips på hur ni själva kan hjälpa till att minska nedskräpningen – men också möjlighet att utforska, experimentera och klura på egna lösningar.

Finns även som app till apple och android.

Håll stranden ren

För att arbeta vidare med att plocka skräp kan Håll Sveriges Rents "Kusträddarna" den 7:e maj 2022 vara intressant. Det är ett sätt att kämpa mot nedskräpningen av våra stränder. Information om [kusträddarna](#).

Naturskolan har samlat 10 olika aktiviteter med temat *Vi håller stranden ren*. De finns på [Nynäshamns Naturskolas hemsida](#).

Lagen om nedskräpningsförseelse

Det infördes en lag 2011 en s.k. *nedskräpningsförseelse* som leder till penningböter. Syftet med lagen är att det ska kunna bli enklare att ställa den som skräpar ned till svars. Det innebär att en nedskräpare kan bli tvungen att betala 800 kr direkt på plats. Det gäller från 2022 också tuggummi och fimpas. Mer om lagen [här](#).

**800 kr
i böter**

Stöd för skrapplockardagarna i läroplanerna Lgr 11 och Lpfö 18

Lgr 11

Kapitel 1. Skolans värdegrund och uppdrag

Grundläggande värden, här ingår bl a:

”Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och **respekt för vår gemensamma miljö.**”

Under *Skolans uppdrag* framgår det att;

”I all undervisning är det angeläget att anlägga vissa övergripande perspektiv... **Genom ett miljöperspektiv får de möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka** och att skaffa sig ett personligt förhållningssätt till övergripande och globala miljöfrågor. **Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och vårt sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.**

Kapitel 2. Övergripande mål och riktlinjer

2.1 Normer och värden

Ett av målen är att varje elev;

”• **visar respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv.**”

”Läraren ska

• klargöra och med eleverna diskutera det svenska **samhällets värdegrund och dess konsekvenser för det personliga handlandet,**”

2.2 Kunskaper

Mål (några exempel)

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola

- kan använda sig av ett kritiskt tänkande och självständigt formulera ståndpunkter grundade på kunskaper och etiska överväganden,
- har **fått kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och en hållbar utveckling,**
- har fått kunskaper om och **förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället,**

2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

• **främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön.**

Kursplan centralt innehåll (ett exempel)

Biologi

Åk 7-9: ”• **Människans påverkan på naturen lokalt och globalt. Möjligheter att som konsument och samhällsmedborgare bidra till en hållbar utveckling.**

Lpfö 18

En positiv framtidstro ska prägla utbildningen. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till sin omgivande miljö och till natur och samhälle. Barnen ska också ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig. (sid 9)

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället. (sid 12)

Arbetslaget ska

- skapa förutsättningar för barnen att förstå hur deras egna handlingar kan påverka miljön och bidra till en hållbar utveckling, (sid 15)